

104291

Da våre sjøfolk skulle narres over på tysk side.

En hovedoppgave for «direktoratet for utenriktjeneste». Saken mot major Ingolf Hoel begynte i dag.

Lagmannsretten, som administreres av lagmann Solem, behandler i dag saken mot major Ingolf Aarum Hoel. Aktor er statsadvokat Ivar Føllestad og forsvarer advokat Nils Fin Simonsen.

Major Hoel ble medlem av NS i juni 1940 og deltok samme høst i oppsettelsen av «direktoratet for utenriksorientering», som senere fikk betegnelsen «direktoratet for spesialorientering». Sjefen for denne institusjon var konsul Støren, mens tiltalte var byråsjef og administrativ leder. Direktoratet skulle utføre informasjonstjeneste og drive propaganda i utlandet til fordel for Tyskland og NS i nøye samarbeid med de tyske myndigheter. Da tiltalte slutet i denne stilling i 1942 ble han utnevnt til evakueringskommisær for Bergen og omliggende distrikter og skulle planlegge evakuering av sivilbefolkningen og varelager i samarbeid med de tyske myndigheter. Evakueringen inngikk i tyskernes militære planer og skulle holdes hemmelig. Han var også en tid forvaltningsdirektør i Kringkastingen, byråsjef i «kulturdepartementet» og luftverninspektør i Politidepartementet.

Ved krigsutbruddet var major Hoel, som er utdannet som kystartillerist, medlem av admiralstabten og i virkeligheten sjef for våre kystbefestninger. Den 8. april 1940 kom han til Marineholmen ved Bergen og var der da det tyske angrep kom. På et tidspunkt da de tyske krigsskip på Bergens havn frembød et ypperlig mål for festningens kanoner, ble det fra Marineholmen gitt en ordre om «ilden opphører». Det har vært påstått at denne ordre ble gitt av major Hoel, men under etterforskningen er dette ikke bevist. Man må snarere si at det motsatte er bevist, og det vil sannsynligvis for alltid bli en uløst gåte hvem som ga ordren, uttaler aktor. Da dette forelå, ble tiltalte løslatt fra varetektsfengsel.

Hoel kom seg bort fra Marineholmen og fulgte med kommanderende admiral nordover til Molde. Her ble han dimittert mot å gi sitt æresord på ikke mere å kjempe mot Tyskland i denne krig. Inntil da var det ikke noe å si på Hoels oppreden. Men så gikk han, bare én uke etter kapitulasjonen i Nord-Norge, hen og meldte seg inn i NS. Han var en av de første norske offiserene som gikk med forræderne.

I stil med dette er det at han var med på å opprette «direktoratet for utenriksorientering» som sorterte direkte under Gulbrand Lunde og i hvis ledelse det også satt en representant for Sipo. «Utenriktjenesten» skulle spesielt ta sikte på de norske sjøfolk, undergrave deres tillit til de lovlige norske myndigheter og spre uriktige opplysninger blant dem om forholdene i

Major Ingolf Hoel (tilh.) og hans forsvarer fotografert i retten i dag.

Norge. Hensikten med denne propaganda var igjen å berøve våre allierte den store innsats som den norske handelsflåte kunne gjøre. Dette la naturligvis tyskerne den aller største vekt på, det fremgår også tydelig av de bestrebelsene den tyske Sipo-representant i direktoratets ledelse gjorde for å få direktoratet lagt direkte under «minister» Lunde, ikke under «minister» Irgens, som man visste var mindre villig til å gå tyskernes ærend. Man søkte også å sikre seg Sjømannsforbundets medvirkning til den forræderske propaganda, men på et møte man fikk i stand med Sjømannsforbundets ledelse ga formannen, Ingvald Haugen, et svar som var fullt verdig den strålende innsats våre sjøfolk gjorde.

Med hensyn til Hoels overtagelse av stillingen som evakueringssjef i Bergen, bemerker aktor at det ikke har vært ansett som noe særlig graverende at norske offiserer overtok sivile stillinger under det nazistiske styre. Men her dreier det seg om en stilling som sto i intim tilknytning til tyskernes daværende veldige strategiske planer. På dette tidspunkt var det nemlig at tyskerne skulle rette det døpende slag mot England. Invasjonen skulle iverksettes fra Norge og i den anledning måtte visse områder av den norske kyst evakueres for å forebygge sabotasje og spionasje. Og det var dette tiltalte skulle medvirke til ved å overta stillingen som evakueringssjef.